

Posudek na rigorózní práci

„AKTUÁLNÍ OTÁZKY DIDAKTIKY PSYCHOLOGIE“,

kteřou předkládá Mgr. Alena Andršová

Úvodem je třeba poznamenat, že odborná i didaktická problematika středoškolské výuky psychologie je vskutku aktuální. Na různých typech středních i vyšších odborných škol se setkáváme s velmi nízkou úrovní odborné i didaktické připravenosti učitelů předmětu psychologie, o který středoškoláci již tradičně projevují velký zájem. Formální i věcná aprobovanost učitelů pro tento předmět se více týká těch středních škol, na kterých výuka psychologie má dlouholetou tradici a psychologie je jedním z profilujících předmětů. Problémy s výukou psychologie na středních školách se netýkají jen připravenosti učitelů, ale též např. pomůcek (kupříkladu chybí dostupné a kvalitní učebnice psychologie, které přihlížejí k profilu absolventů jednotlivých typů či druhů středních škol, berou v úvahu rozsah výuky psychologie).

Uvedené skutečnosti dokladují užitečnost tématu z oblasti didaktiky psychologie. Předložená rigorózní práce je poměrně rozsáhlá a vychází z práce diplomové, kterou autorka podstatně rozšířila ve všech částech – literárně přehledové, empirické a zejména doplnila část aplikační, ve které adekvátně zhodnotila jak teoreticko praktická východiska, tak výsledky empirické sondy i vlastní zkušenost z vyučování psychologie na vyšší odborné škole zdravotnické.

Teoreticko praktická východiska představují didaktiku psychologie a základní pojetí výuky psychologie na středních školách, seznamují s příslušnými osnovami a cíli výuky tohoto předmětu, jeho místem v učebních plánech apod. Důraz je kladen na osobnost učitele, vyučovací metody, formy a prostředky, pozornost je věnována také hodnocení. Autorka vcelku přehledně orientuje čtenáře a snaží se vyrovnat s tím, že publikací věnovaných právě didaktice psychologie je málo. V diskusi při obhajobě práce bude užitečné z hlediska didaktiky psychologie konfrontovat uvedené přístupy k problematice metod a forem vyučování.

Empirická část je popisem realizace a výsledků výzkumu vcelku relevantně vybraných údajů o výuce psychologie na dobře zvolených typech středních škol. V souladu s cílem a úkoly projektu autorka zvolila jako základní metodu získávání dat dotazování. Velmi cenné je, že údaje postupně získala jak od studentů (233 respondentů) tak od jejich vyučujících psychologie (7 učitelek). Dotazník pro studenty stejně jako otázky pro polostrukturovaný rozhovor s učiteli jsou v práci uvedeny a bezesporu mohou postihnout sledované skutečnosti. Výsledky výzkumu jsou pak prezentovány postupně, přehledně a na patřičné formální úrovni. Výsledky empirické sondy i autorčiny rozborů a komentáře dobře ilustrují stav vyučování psychologie v současné době na našich středních školách a také nabízejí směry, kterými je možné se vydat k jejímu zlepšení. Kde autorka sama vidí nejnvýraznější rezervy pro efektivitu výuky předmětu psychologie? Jak jí lze dosáhnout na jednotlivých typech středních škol?

Odpovědi na uvedené otázky pro konkrétní typ vyšší odborné školy zdravotnické (pro obor diplomovaný zdravotnický záchranář) nabízí III. část předložené práce. Navržené změny i konkrétní učební plán považuji za adekvátní. Takto realizovat výuku by jistě přispělo ke kvalitě přípravy absolventů tohoto oboru. Pro doplnění ještě uvádím, že celou rigorózní práci doplňuje ucelený přílohový materiál.

Závěr:

Mgr. Alena Andršová předložila práci, která splňuje požadavky na rigorózní práce kladené. Doporučuji proto, aby se stala předmětem obhajoby v rámci rigorózního řízení na katedře psychologie UK FF v Praze.

Praha 19. 3. 2007

PhDr. Ilona Gillernová, CSc.